USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna a soudců Michala Bobka a Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **Y. B.**, zast. Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 19, Praha 4, proti žalovanému: **Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, se sídlem Masarykova 27, Ústí nad Labem, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 2. 2023, č. j. KRPU-215941-41/ČJ-2022-040022-RD-SV-ZZ, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 27. 3. 2023, čj. 54 A 3/2023-24,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Umaru Switatovi, advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti ve výši **6 800 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí

Odůvodnění:

[1] Žalobce byl zadržen na území Spolkové republiky Německo bez platného cestovního dokladu a oprávnění k pobytu. Na základě readmisní dohody byl poté navrácen do ČR. Žalovaný následně žalobci uložil správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 3 a 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Současně byl žalobce zajištěn za účelem správního vyhoštění na dobu 90 dnů podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. V záhlaví uvedeným rozhodnutím žalovaný prodloužil ve smyslu § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců dobu zajištění žalobce o 90 dnů od uplynutí dosavadní doby trvání zajištění. Žalobu proti tomuto rozhodnutí žalovaného zamítl Krajský soud v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) kasační stížností napadeným rozsudkem.

[2] Žalobce (dále „stěžovatel“) rozsudek krajského soudu napadá v celém rozsahu. Kasační stížnost podává z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a b), respektive e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“). Má za to, že krajský soud nesprávně posoudil otázku naplnění podmínek prodloužení zajištění. S ohledem na průtahy při ověření stěžovatelovy totožnosti a vystavení cestovního dokladu na straně marockého

velvyslanectví je zřejmé, že v době prodloužení zajištění nebude možné vyhoštění realizovat. Napadený rozsudek je dále nepřezkoumatelný. Jak krajský soud, tak žalovaný přiznali pouhou 8procentní pravděpodobnost úspěchu ověření totožnosti stěžovatele. Pokud současně dovodili předpoklad realizace vyhoštění v 90denní době prodloužení zajištění, způsobuje to rozpornost (tj. zřejmě nesrozumitelnost – pozn. soudu) jejich rozhodnutí. Krajský soud se dále adekvátně nevypořádal s možností namísto zajištění uložit zvláštní opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Dostatečně též nezohlednil nepříznivý zdravotní stav stěžovatele. Zajištění stěžovatele představuje nepřiměřený zásah do jeho základních práv, mj. práva dle čl. 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).

[3] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) se po konstatování přípustnosti kasační stížnosti zabýval její přijatelností ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[4] Podstatný přesah zájmů stěžovatele Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS (k uplatnitelnosti zde vyslovených názorů na současnou úpravu srov. např. rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28). Podstatný přesah bude dán pouze v případech, kdy se kasační stížnost (1) týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu anebo (2) právních otázek řešených dosavadní judikaturou rozdílně. Kasační stížnost podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (3) rovněž v případě potřeby učinit odklon od ustálené judikatury. Konečně bude kasační stížnost přijatelná (4) tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[5] Pokud se týče posledního z uvedených typových případů přijatelnosti, zásadní pochybení v napadeném rozhodnutí NSS shledá především tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě *hrubě* pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zároveň však platí, že Nejvyšší správní soud není v rámci hodnocení přijatelnosti povolán přezkoumávat *jakékoliv* pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení *tak výrazné intenzity*, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. V rámci posouzení přijatelnosti také z povahy věci není místo pro plnohodnotný věcný přezkum napadeného rozhodnutí, tudíž se v uvedené souvislosti NSS omezuje na případy *zjevných* pochybení krajského soudu.

[6] Žádný z uvedených případů přijatelnosti není dán. Kasační stížnost je proto nepřijatelná.

[7] Z ustálené judikatury NSS vyplývá, že má-li být rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal orgán rozhodující ve věci za rozhodný, jakým způsobem postupoval při utváření právního závěru a proč považuje argumentaci účastníků řízení za nesprávnou (srov. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, či ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-75, obdobně též nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007,

sp. zn. I. ÚS 741/06). K intenzitě vad odůvodnění vedoucích ke zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost plynoucí z nesrozumitelnosti se NSS vyjádřil např. v rozsudku ze dne 3. 7. 2018, č. j. 7 As 84/2018-46. Co do požadavků na odůvodnění prodloužení doby zajištění judikatura NSS zaujala názor, že *„[s]právní orgán musí [...] uvést, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu)*" (srov. např. rozsudky ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79, ze dne 13. 8. 2020, č. j. 1 Azs 143/2020-48, či ze dne 13. 10. 2022, č. j. 9 Azs 107/2022-41).

[8] Otázkou prodloužení zajištění cizince v situaci, kdy existují průtahy při ověřování totožnosti cizince a vydávání náhradních cestovních dokladů na straně zastupitelského úřadu cizího státu, se NSS opakovaně zabýval. Konstatoval, že problémy při získávání náhradních cestovních dokladů nepůsobí nezákonnost rozhodnutí o prodloužení doby zajištění, pokud je výkon správního vyhoštění alespoň potenciálně možný, žalovaný nebyl při přípravě vyhoštění pasivní a zdržení vyhoštění bylo způsobeno výlučně pasivitou orgánů stěžovatelovy země původu v kombinaci s tím, že sám stěžovatel cestoval bez cestovních dokladů (srov. např. citovaný rozsudek NSS č. j. 1 Azs 143/2020-48, dále rozsudky NSS ze dne ze dne 13. 2. 2019, č. j. 6 Azs 353/2018-20, ze dne 27. 4. 2016, č. j. 10 Azs 275/2015-40, či ze dne 16. 3. 2016, č. j. 3 Azs 283/2015-62). Ve smyslu rozsudku NSS ze dne 29. 3. 2019, č. j. 4 Azs 5/2019-24, mohou být důvody pro prodloužení zajištění stejné jako důvody pro původní zajištění, pokud tyto důvody přetrvávají a zajištění je prodlužováno z důvodu delšího času potřebného k provedení administrativních úkonů (srov. obdobně citovaný rozsudek NSS č. j. 9 Azs 107/2022-41). Konkrétně ke spolupráci Velvyslanectví Marockého království s tuzemskými orgány v otázce zjišťování totožnosti osob srov. např. usnesení NSS ze dne 16. 8. 2022, č. j. 7 Azs 176/2022-15, a tam citovaná soudní rozhodnutí.

[9] Z judikatury NSS se dále podávají předpoklady uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců namísto zajištění cizince za účelem správního vyhoštění. Uložení zvláštních opatření musí být upřednostněno, pouze pokud lze předpokládat, že cizinec bude schopen splnit povinnosti plynoucí ze zvláštního opatření, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by uložení zvláštního opatření ohrozilo výkon správního vyhoštění. Přitom se liší situace, kdy již cizinci bylo správní vyhoštění uloženo, avšak cizinec území ČR neopustil, od situací, kdy doposud není jisté, zda k uložení správního vyhoštění dojde, neboť v prvých uvedených situacích již existují konkrétní poznatky o tom, jak se cizinec k povinnosti opustit území postavil (srov. např. rozsudky ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011-50, ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013-34, či ze dne 20. 3. 2014, č. j. 7 Azs 8/2014-20, jakož i usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38).

[10] Také otázkou hodnocení nepříznivého zdravotního stavu v řízení o (prodloužení doby trvání) zajištění cizince za účelem správního vyhoštění se NSS zabýval. Nepříznivý zdravotní stav za určitých okolností zakládá postavení cizince jako zranitelné osoby, a to jak v širším významu tohoto pojmu (relevantním především pro účely čl. 3 Úmluvy), tak ve smyslu čl. 3 odst. 9 a následně čl. 16 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008 o společných normách a postupech v členských státech při

navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“; k uvedenému srov. rozsudky NSS ze dne 21. 5. 2020, č. j. 7 Azs 417/2019-60, a ze dne 18. 8. 2022, č. j. 1 Azs 218/2021-71). Pokud z dostupných informací vyplývá, že by se mohlo jednat o zranitelnou osobu, správní orgán se v rozhodnutí musí vypořádat s tím, zda se o zranitelnou osobu skutečně jedná (srov. citovaný rozsudek NSS č. j. 1 Azs 218/2021-71). Současně platí, že postavení cizince jakožto zranitelné osoby ve smyslu čl. 16 odst. 3 ve spojení s čl. 3 odst. 9 návratové směrnice bez dalšího nevylučuje možnost zajištění za účelem správního vyhoštění (srov. rozsudky NSS ze dne 14. 11. 2017, č. j. 5 Azs 223/2017-27, ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019-50, či ze dne 27. 8. 2020, č. j. 4 Azs 461/2019-49).

[11] Kasační stížnost stěžovatele se tudíž týká otázek, k nimž existuje judikatura NSS. Soud tuto judikaturu neshledává rozpornou, rovněž necítí potřebu se od ní odchýlit. Nedospěl ani k závěru, že by krajský soud uvedenou judikaturu nerespektoval nebo při posouzení věci jinak zásadním způsobem pochybil, což by mohlo negativně zasáhnout do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud rozhodoval v souladu s výše citovanou judikaturou NSS. Korektně dovodil, že průtahy při ověřování totožnosti na straně marockého velvyslanectví za okolností projednávané věci nebrání prodloužení zajištění, neboť žalovaný činí kroky k realizaci vyhoštění a přezkoumatelně uvedl odhad časové náročnosti jednotlivých nezbytných úkonů. Krajský soud nepochybil ani při hodnocení možnosti uložit zvláštní opatření, především s ohledem na předchozí jednání stěžovatele. Obstojí rovněž jeho vypořádání námitky nepřihlédnutí k nepříznivému zdravotnímu stavu. Stěžovatel v řízení před žalovaným svůj nepříznivý zdravotní stav netvrdil, žalovaný tak indiciemi ohledně možné zranitelnosti stěžovatele nedisponoval. V řízení před krajským soudem stěžovatel tvrzení stran zdravotního stavu nekonkretizoval, ani nedoložil relevantními důkazními prostředky. Námitku nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života NSS hodnotil jako nepřípustnou podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť ji stěžovatel neuplatnil v žalobě. Neshledal ani důvody přihlížet k zásahu do rodinného a soukromého života z úřední povinnosti, neboť relevantní skutečnosti v tomto směru v řízení nevyplynuly a stěžovatel sám předložil pouze ryze obecná tvrzení.

[12] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[13] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o stěžovatelově návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože ve věci samé rozhodl bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003-44, č. 173/2004 Sb. NSS, nebo usnesení ze dne 20. 6. 2012, č. j. 6 Ads 73/2012-17).

[14] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4.) Stěžovatel v řízení úspěch neměl. Nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[15] Stěžovateli byl v řízení o kasační stížnosti podle § 35 odst. 10 s. ř. s. ustanoven zástupce z řad advokátů. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování

stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu za dva úkony právní služby (převzetí a přípravy zastoupení a písemné podání ve věci samé – § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, dále jen „advokátní tarif"), každý v hodnotě 3 100 Kč (§ 9 odst. 2 advokátního tarifu). K odměně náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy odměna ustanoveného zástupce činí 6 800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. května 2023

Zdeněk Kühn
předseda senátu